

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-R-071-15/09

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *22/05/2009*

Pan Andrzej Czuma

Minister Sprawiedliwości

Kielce Laurony Janie Ministrze

W związku z pismem Pana Ministra (sygn. akt GPM-0701-49/09) dotyczącym rozpatrywania skarg w organach wymiaru sprawiedliwości pragnę, spełniając w tym zakresie prośbę Pana Ministra, przedstawić poniższe uwagi.

Przede wszystkim należy stwierdzić, iż prawo do składania skarg na działalność organów władzy publicznej ma rangę konstytucyjną. Zgodnie bowiem z treścią art. 63 Konstytucji RP każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Tryb rozpatrywania petycji, wniosków i skarg określa ustawa.

Skoro stosownie do art. 63 zdanie drugie Konstytucji RP tryb rozpatrywania petycji, skarg i wniosków ma określać ustawa, to zastrzeżenia natury konstytucyjnej musi budzić art. 18 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39). Stanowi on, że Minister Sprawiedliwości ustala, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury określający m. in. tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków. Ustawodawca w omawianym zakresie

wbrew wyraźnemu postanowieniu Konstytucji przekazał całość materii trybu rozpatrywania skarg i wniosków do uregulowania w rozporządzeniu. W związku z tym ustawodawca nie wykonał nałożonego na niego obowiązku ustanowienia na poziomie ustawowym regulacji określającej tryb rozpatrywania skarg i wniosków przez jednostki organizacyjne prokuratury. W efekcie stwierdzić trzeba, iż art. 18 ust. 1 pkt 11 ustawy o prokuraturze jest niezgodny z art. 63 zdanie drugie Konstytucji RP przez to, iż powierza regulację materii ustawowej organowi władzy wykonawczej.

Zarzutu powyższego nie osłabia fakt, że w myśl § 295 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 2007 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1189) wpływające do prokuratury skargi i wnioski, o których mowa w art. 227 i 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) podlegają załatwieniu zgodnie z przepisami działu VIII tego kodeksu oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46). Po pierwsze bowiem, odesłanie do stosowania wskazanych przepisów nastąpiło w rozporządzeniu. Po drugie, pozostałe przepisy rozporządzenia, tj. § 296 - 301 Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury regulują w sposób autonomiczny kwestie rozpatrywania skarg i wniosków.

W skargach kierowanych do mnie pojawiają się ponadto stwierdzenia, iż funkcjonujący system skargowy w praktyce nie zapewnia obiektywnego rozpatrzenia spraw skarżących. Mianowicie w ramach obiegu dokumentów ich skargi rozpoznawane są przez te jednostki, których dotyczy skarga, a bywa że również przez te osoby, których dotyczą zarzuty. W efekcie instytucja skargi jest postrzegana jako kolejna nieskuteczna i biurokratyczna forma funkcjonowania aparatu państwowego.

